C/2026/1717

24.4.2026

P10_TA(2025)0310

Sudanin sodan ja humanitaarisen katastrofin pahentuminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 27. marraskuuta 2025 Sudanin sodan ja humanitaarisen katastrofin pahentumisesta (2025/2984(RSP))

(C/2026/1717)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Sudanista, erityisesti 15. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman Sudanin humanitaarisesta tilanteesta ja erityisesti taistelujen jalkoihin jääneiden lasten kuolemista ([1]) ja 13. maaliskuuta 2025 antamansa päätöslauselman Sudanin vakavasta poliittisesta, humanitaarisesta ja ihmisoikeuskriisistä, etenkin seksuaalisesta väkivallasta ja lapsenraiskauksista ([2]),

— ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon vuonna 1949 tehdyt Geneven sopimukset ja niiden lisäpöytäkirjat,

— ottaa huomioon ponnistelut rauhan sovittelemiseksi Sudanissa erityisesti Afrikan unionin, YK:n, Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön, Saudi-Arabian ja Yhdysvaltojen johdolla,

— ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1556 (2004) ja 2736 (2024) sekä kaikki muut asiaankuuluvat Sudania koskevat YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat,

— ottaa huomioon asiaankuuluvat YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselmat Sudanin ihmisoikeustilanteesta,

— ottaa huomioon Sudanin tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetut neuvoston päätökset (YUTP) 2024/383 ([3]), (YUTP) 2024/1784 ([4]), (YUTP) 2024/2655 ([5]), (YUTP) 2024/3154 ([6]), (YUTP) 2025/377 ([7]) ja (YUTP) 2025/1481 ([8]),

— ottaa huomioon 20. lokakuuta 2025 pidetyssä ulkoasiainneuvoston kokouksessa hyväksytyt neuvoston päätelmät Sudanista,

— ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 20. marraskuuta 2025 Euroopan unionin puolesta antaman julkilausuman Sudanista,

— ottaa huomioon 23. lokakuuta 2025 antamansa päätöslauselman EU:n ja Afrikan kumppanuuden uudistamisesta: yhteisten painopisteiden määrittäminen ennen Angolan huippukokousta ([9]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 136 artiklan 2 ja 4 kohdan,

([1]) EUVL C, C/2024/486, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/486/oj.
([2]) EUVL C, C/2025/3154, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3154/oj.
([3]) EUVL L, 2024/383, 22.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/383/oj.
([4]) EUVL L, 2024/1784, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1784/oj.
([5]) EUVL L, 2024/2655, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2655/oj.
([6]) EUVL L, 2024/3154, 16.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3154/oj.
([7]) EUVL L, 2025/377, 25.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/377/oj.
([8]) EUVL L, 2025/1481, 18.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1481/oj.
([9]) Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2025)0253.

A. ottaa huomioon, että huhtikuussa 2023 alkanut Sudanin asevoimien (SAF) ja nopean tuen joukkojen (RSF) välinen konflikti on kasvanut maailman suurimmaksi ja vakavimmaksi humanitaariseksi ja suojelukriisiksi ja pakottanut valtavan väkimäärän siirtymään maan sisällä tai naapurimaihin, heikentänyt ruokaturvaa ja aiheuttanut laajalti ihmisoikeusloukkauksia; toteaa, että yli 7,2 miljoonaa ihmistä on joutunut siirtymään maan sisäisesti ja naapurimaihin on paennut yli 4,2 miljoonaa pakolaista, turvapaikanhakijaa ja paluumuuttajaa; ottaa huomioon, että lähes kaksi kolmasosaa Sudanin väestöstä, mukaan lukien 16 miljoonaa lasta, tarvitsee kipeästi humanitaarista apua tilanteessa, jota leimaavat laajamittaiset pakkomuutot, nälänhätä, laajalle levinneet iskut siviilejä sekä humanitaarisia ja lääkintätyöntekijöitä vastaan ja keskeisten palvelujen romahtaminen;

B. ottaa huomioon, että RSF valloitti Al-Faširin kaupungin 26. lokakuuta 2025 18 kuukautta kestäneen piirityksen jälkeen, mistä seurasi joukkomurhia ja laajamittaisia julmuuksia, kuten summittaisia teloituksia, järjestelmällistä seksuaalista väkivaltaa, kidutusta ja etnisesti kohdennettuja tappoja;

C. ottaa huomioon, että Sudania käsittelevä riippumaton kansainvälinen selvitysvaltuuskunta (IIFFM) on koonnut tietoja raiskauksen käytöstä sodankäynnin erityisen julmana välineenä, mihin kuuluu julkinen seksuaalinen väkivalta ja joukkoraiskaukset sekä pakkoavioliitot, ja että miljoonat ihmiset ovat vaarassa joutua sukupuolistuneen väkivallan uhreiksi;

D. ottaa huomioon, että IIFFM totesi raportissaan, että konfliktin molemmat osapuolet ovat rikkoneet kansainvälistä oikeutta ja että nämä rikkomukset katsotaan kansainvälisiksi rikoksiksi, sillä RSF on syyllistynyt sotarikoksiin ja rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja SAF on syyllistynyt kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksia koskevan oikeuden rikkomuksiin, jotka myös katsotaan sotarikoksiksi; ottaa huomioon, että molemmat osapuolet ovat syyllistyneet muun muassa etnisiin ja uskonnollisiin syihin perustuvaan väkivaltaan, nälkiinnyttämisen käyttöön sodankäynnin välineenä, laajamittaiseen seksuaaliseen väkivaltaan (kuten lasten raiskauksiin), lasten pakkovärväykseen sotilaiksi, mielivaltaisiin pidätyksiin ja muuhun vakavaan väkivaltaan;

E. ottaa huomioon, että molemmat osapuolet ovat käyttäneet humanitaarista apua aseena estämällä humanitaaristen järjestöjen vapaan ja esteettömän pääsyn apua tarvitsevien luo;

F. toteaa, että kaikilla mailla, jotka harjoittavat ulkoista vaikuttamista Sudanissa, on keskeinen rooli maan konfliktin pitkittymisessä;

G. ottaa huomioon, että kaikki konfliktin osapuolet rikkovat kansainvälistä ihmisoikeuksia koskevaa oikeutta ja humanitaarista oikeutta ja että useimmat rikkomukset ovat sotarikoksia; toteaa, että RSF:n toimintaa voidaan pitää myös rikoksina ihmisyyttä vastaan, mihin kuuluvat vainoaminen ja tuhoaminen, ja sen taktiikoihin kuuluvat järjestelmälliset hyökkäykset siviilejä vastaan, väestön, toimittajien ja media-alan työntekijöiden pelottelu ja pyrkimykset horjuttaa institutionaalista valtaa;

H. ottaa huomioon, että lapset ovat erityisessä vaarassa, sillä Unicef on raportoinut vuoden 2024 alusta lähtien sadoista tapauksista, joissa on raiskattu lapsia; toteaa, että todellisten lukujen arvioidaan olevan paljon suurempia; ottaa huomioon, että suuri määrä lapsia Sudanissa ei voi käydä koulua meneillään olevien sulkujen ja pakkomuuttojen vuoksi, mikä altistaa heidät suuremmille riskeille ja estää heitä saamasta opetusta;

I. ottaa huomioon, että EU on osoittanut alueelle 273 miljoonaa euroa, joista 161 miljoonaa euroa on suunnattu nimenomaan Sudanille;

J. ottaa huomioon, että EU antaa edelleen tarpeisiin ja humanitaarisiin periaatteisiin perustuvaa hätäapua ihmishenkien pelastamiseksi, jotta voidaan varmistaa välitön apu ja suojelu haavoittuvimmille väestöryhmille, tarjota tärkeää apua ja tarkkailla ihmisoikeuksien loukkauksia, sekä vastaa toimillaan ankaraan ruokaturva- ja ravitsemuskriisiin maassa ja tarjoaa humanitaarista tukea peruspalveluihin; ottaa huomioon, että naisjärjestöt, vastarintakomiteat ja yhteisöjen toimijat ovat edelleen keskeisessä asemassa siviilien suojelemisessa ja rikkomusten dokumentoinnissa;

K. ottaa huomioon, että tätä sotaa on pidetty myös sijaissotana, jossa Sudanista on tullut taistelukenttä kilpailussa luonnonvaroista, kuten kullasta, arabikumista, rautamalmista, kuparista ja uraanista;

L. ottaa huomioon, että parlamentti kehotti EU:n ja Afrikan kumppanuuden uudistamisesta lokakuussa 2025 antamassaan päätöslauselmassa kaikkia toimijoita lisäämään avoimuutta ja kieltämään tosiasiallisesti kaikkien verimineraalien pääsyn EU:hun;

M. ottaa huomioon, että Yhdistyneiden kansakuntien väestörahasto (UNFPA) ja sen kumppanit tarjoavat edelleen lisääntymisterveys- ja suojelupalveluja, mutta äskettäiset kansainväliseen rahoitukseen tehdyt leikkaukset ovat pakottaneet UNFPA:n vetäytymään yli puolesta niistä 93:sta terveydenhuollon yksiköstä, joita se tuki Sudanissa, minkä seurauksena tällä hetkellä toiminnassa on vain yksi neljästä raiskausten uhreille kliinistä tukea tarjoavasta yksiköstä;

1. tuomitsee erittäin ankarasti vakavat hirmuteot, joihin RSF on syyllistynyt Al-Faširissa ja muualla Sudanissa, kuten laajalle levinneet etnisesti kohdennetut tappamiset ja väkivallanteot, raiskaukset ja seksuaalisen orjuuttamisen, kidutuksen, tahdonvastaiset katoamiset, iskut sairaaloihin ja humanitaarisiin laitoksiin sekä siviilien tahallisen nälkiinnyttämisen, joita voidaan mahdollisesti pitää joukkotuhontana;

2. tuomitsee jyrkästi väkivallan kärjistymisen Sudanissa ja kansainvälisen oikeuden vakavat loukkaukset, joihin kaikki osapuolet ovat syyllistyneet; korostaa, että Sudanin konfliktiin ei ole toteuttamiskelpoista sotilaallista ratkaisua ja että vihollisuuksien jatkuminen aiheuttaa siviileille kohtuutonta kärsimystä ja lisää alueelliseen rauhaan ja turvallisuuteen kohdistuvia uhkia;

3. tuomitsee jyrkästi kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien vakavat ja järjestelmälliset loukkaukset, joihin sekä RSF että SAF ovat syyllistyneet, mukaan lukien summittaiset hyökkäykset siviilejä vastaan, etnisesti kohdennettu väkivalta, seksuaalinen väkivalta, kidutus, lapsisotilaiden käyttö, iskut sairaaloihin ja humanitaarisiin laitoksiin sekä siviilien tahallinen nälkiinnyttäminen, joita voidaan mahdollisesti pitää joukkotuhontana;

4. tuomitsee jyrkästi Sudanissa meneillään olevan konfliktin, joka jo kolmantena peräkkäisenä vuonna aiheuttaa tuhansien ihmishenkien menetyksiä ja valtavia vaikeuksia Sudanin väestölle ja joka on vakava uhka vakaudelle ja turvallisuudelle koko alueella;

5. tuomitsee ankarasti Sudanin molempien asevoimien harjoittaman jatkuvan väkivallan sekä kansainvälisen ihmisoikeuksia koskevan oikeuden ja humanitaarisen oikeuden vakavat loukkaukset, joihin kaikki osapuolet ovat syyllistyneet; tuomitsee humanitaarisen avun estämisen sekä ryöstämisen ja humanitaarisiin ja lääkintätyöntekijöihin, pelastustyöntekijöihin ja ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistetut iskut, jotka ovat vakavia perusoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksia;

6. ilmaisee täyden solidaarisuutensa Sudanin kansalle, erityisesti niillä alueilla, joihin piiritykset, nälänhätä, pakkomuutot ja summittaiset iskut vaikuttavat eniten, ja antaa tunnustusta äärimmäisissä oloissa toimiville paikallisille, vapaaehtoisille ja kansainvälisille humanitaarisille työntekijöille, mukaan lukien keskinäiset avustusryhmät, kuten Emergency Response Room -hätäapualoite; antaa tunnustusta Sudanin kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, vastarintakomiteoille sekä naisten, työntekijöiden ja nuorten liikkeille;

7. pitää tuomittavana, että taistelijat käyttävät laajalti ja järjestelmällisesti sodankäyntitaktiikkana naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa seksuaalista ja sukupuolistunutta väkivaltaa, kuten raiskauksia, seksuaalista orjuuttamista ja pakkoavioliittoja; kehottaa toteuttamaan kiireellisiä selviytyjiin keskittyviä toimia, mukaan lukien lääketieteellinen, psykososiaalinen ja oikeudellinen tuki; vaatii kaikkia osapuolia lopettamaan nämä väkivallanteot välittömästi ja varmistamaan, että syylliset joutuvat vastuuseen; korostaa tarvetta asettaa naisten ja lasten suojelu etusijalle kaikissa humanitaarisissa ja rauhanrakentamistoimissa;

8. vahvistaa jälleen Sudanin suvereniteetin, itsenäisyyden, yhtenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden; kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja kaikkia sudanilaisia ja kansainvälisiä toimijoita kunnioittamaan Sudanin suvereniteettia, yhtenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta sekä Khartumissa toimivan siviilihallituksen legitimiteettiä; torjuu kaikki pyrkimykset luoda RSF:n hallinnassa oleville alueille rinnakkaisia tai kilpailevia elimiä tai poliittisia rakenteita;

9. korostaa, että ensisijainen vastuu konfliktin lopettamisesta on RSF:n, SAF:n ja niiden kanssa liittoutuneiden puolisotilaallisten joukkojen johtajilla sekä niiden suorilla ja välillisillä tukijoilla; kehottaa kaikkia ulkopuolisia toimijoita toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan lopettaa aseiden ja muiden sotilastarvikkeiden myynti ja toimitukset kaikille osapuolille YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmilla 1556 (2004)ja 1591 (2005) käyttöön otetun asevientikiellon mukaisesti;

10. tuomitsee kaiken ulkoisen sekaantumisen, joka ruokkii Sudanin sotaa, mukaan lukien aseiden siirrot, palkkasotilaiden lähettäminen sekä kullan salakuljetusta ja laitonta rahoitusta harjoittavat verkostot, jotka heikentävät Sudanin suvereniteettia ja edistävät suoraan laajamittaisia julmuuksia, ja korostaa, että tällaisiin toimiin voi liittyä kansainvälistä vastuuta; kehottaa lopettamaan välittömästi palkkasotilaiden rekrytoinnin sekä tarvikkeiden toimittamisen ja sotilaallisen tai logistisen tuen antamisen RSF:lle ja niiden kanssa liittoutuneille puolisotilaallisille joukoille;

11. korostaa Sudanin kansalaisyhteiskunnan, vastarintakomiteoiden, ammattiliittojen, nais- ja nuorisojärjestöjen, vähemmistöyhteisöjen ja syrjäytyneiden yhteisöjen sekä muiden ruohonjuuritason toimijoiden keskeistä roolia kaikissa poliittisissa ratkaisuissa; kehottaa EU:ta asettamaan etusijalle niiden osallistumisen, suojelun ja resurssoinnin, myös suoran ja joustavan rahoituksen sekä turvallisia tiloja koskevien aloitteiden avulla;

12. kehottaa palauttamaan oikeusvaltioperiaatteen, vastuuvelvollisuuden, kansainvälisen oikeuden, myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden, kunnioittamisen sekä oikeudenmukaisuuden Sudaniin ja vahvistamaan niitä; toteaa, että väkivaltaisten ääriryhmien ja verkostojen epävakauttava vaikutus on pitkään ruokkinut väkivaltaa ja epävakautta Sudanissa ja koko alueella, mutta korostaa, että ne eivät voi muovata Sudanin tulevaisuutta; vaatii lopettamaan vihollisuudet välittömästi ja kehottaa kaikkia osapuolia mielekkääseen vuoropuheluun konfliktin lopettamiseksi, jotta voidaan siirtyä demokraattiseen siviilihallintoon; kehottaa kaikkia kolmansia osapuolia tukemaan diplomaattisia toimia vihollisuuksien lopettamiseksi; tuomitsee kaikki YK:n asevientikieltojen rikkomiset; toteaa jälleen, että aidosti siviilijohtoinen siirtymä on ainoa toteuttamiskelpoinen tie kohti kestävää rauhaa Sudanissa; kannattaa lämpimästi Afrikan unionin ja alueellisten kumppaneiden pyrkimyksiä tukea rauhanprosessia; korostaa, että Sudanin kansalaisyhteiskunnan, erityisesti naisten johtamien järjestöjen, on oltava keskeisessä asemassa rauhanneuvotteluissa ja johdettava siirtymäprosessia; kehottaa siksi EU:ta ja sen jäsenvaltioita edistämään rauhanneuvotteluja ennakoivasti kansainväliseen yhteisöön kuuluvien kumppaneiden kanssa ja tukemaan Sudanin kansalaisyhteiskuntaa, naisten johtamia järjestöjä, ihmisoikeuksien puolustajia ja toimittajia poliittisesti ja taloudellisesti;

13. vaatii avaamaan erityisesti Al-Faširiin, Kadugliin ja Al-Ubayyidiin turvallisia humanitaarisia käytäviä, joita Yhdistyneet kansakunnat ja Afrikan unioni valvovat ja jotka ne vahvistavat sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi; korostaa, että EU:n on aktiivisesti edistettävä ja tuettava todennettavissa olevaa tulitaukoa, sillä se on kestävän rauhanprosessin edellytys;

14. vaatii, että kaikkien apua tarvitsevien väestöryhmien, missä ikinä he ovatkin, on saatava välittömästi, turvallisesti ja esteettömästi humanitaarista apua, ja pyytää molempia osapuolia lopettamaan avun käyttämisen sodankäynnin välineenä; kehottaa kaikkia konfliktin osapuolia poistamaan viipymättä kaikki esteet humanitaarisen avun toimittamiselta ja varmistamaan ehdoitta humanitaarisen avun välittömän, turvallisen ja esteettömän saatavuuden, lopettamaan avun toimittamisen tahallisen estämisen ja suojelemaan siviilejä; kehottaa tukemaan niitä naapurimaita, jotka ovat ottaneet vastaan sudanilaisia pakolaisia;

15. kehottaa sotivia osapuolia palauttamaan välittömästi tietoliikennepalvelut koko Sudaniin ja lopettamaan internetin sulkutoimet, jotka rikkovat sudanilaisten oikeutta saada tietoa, vaikeuttavat humanitaaristen ja pelastuspalvelujen toimittamista, heikentävät kansalaisten turvallisuutta ja suojelua ja rajoittavat ratkaisevan tärkeää kansainväliseen ihmisoikeuksia koskevaan oikeuteen ja humanitaariseen oikeuteen kohdistuvien rikkomusten seurantaa ja raportointia;

16. tuomitsee joukkomurhat, teloitukset ja seksuaalisen väkivallan, joihin Al-Faširissa ja sen ympäristössä syyllistyttiin RSF:n hyökkäyksen aikana ja sen jälkeen; ilmaisee syvän huolensa tiedoista, joiden mukaan sieppaukset jatkuvat ja humanitaarinen apu pääsee huonosti perille; tuomitsee erityisesti siviili-infrastruktuuriin kohdistetut tahalliset hyökkäykset, muun muassa moskeijoiden ja kirkkojen tuhoamisen, ja vaatii suojelemaan uskonnollisia vähemmistöjä ja turvaamaan niiden oikeuden uskonnon harjoittamiseen;

17. kehottaa sotivia osapuolia lopettamaan välittömästi kaikki vihollisuudet, kaikki siviileihin ja siviili-infrastruktuuriin kohdistuvat iskut, hyökkäykset infrastruktuuria ja humanitaarista apua vastaan, nälkiinnyttämisen ja seksuaalisen väkivallan käytön sodankäynnin välineinä ja lapsisotilaiden värväämisen ja käytön sekä sallimaan humanitaarisen avun esteettömän pääsyn koko maahan, luomaan humanitaarisia käytäviä, pyrkimään neuvotteluratkaisuun ja täyttämään Jeddan julistuksen mukaiset sitoumuksensa; on syvästi huolissaan Sudanin humanitaarisen kriisin hälyttävästä pahenemisesta, sillä konflikti on johtanut maailman vakavimpaan humanitaariseen katastrofiin ja ruokkii sitä edelleen ja osassa maata on todettu vallitsevan nälänhätä; on huolissaan myös naapurimaihin suuntautuvan laajan maastamuuton vaikutuksista;

18. kehottaa osapuolia lopettamaan välittömästi raiskauksen ja kaikkien muiden seksuaalisen ja sukupuolistuneen väkivallan muotojen käytön laajamittaisena sodankäynnin välineenä; kehottaa tukemaan suojelun, hoivan, hoidon ja psykososiaalisen avun tarjoamista seksuaalisesta väkivallasta selvinneille;

19. kehottaa sotivia osapuolia lopettamaan kohdennetut hyökkäykset sudanilaisia aktivisteja, ihmisoikeuksien puolustajia, toimittajia ja kansalaisyhteiskunnan edustajia vastaan sekä heihin kohdistetun häirinnän;

20. kehottaa painokkaasti kaikkia osapuolia noudattamaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksia koskevan oikeuden mukaisia velvoitteitaan ja suojelemaan siviilejä ja siviilikohteita kaikin mahdollisin keinoin; korostaa, että Sudanin konfliktin ratkaisemiseen tähtäävissä toimissa on asetettava etusijalle puuttuminen Sudanin naisten ja tyttöjen tilanteeseen ja erityisesti käynnissä olevan konfliktin yhteydessä esiintyvään seksuaaliseen väkivaltaan; korostaa tarvetta antaa riittävää tukea kiireellisille sosiaalipalveluille ja erityistä tukea seksuaalisesta ja sukupuolistuneesta väkivallasta selviytyneiden suojelu-, hoiva-, hoito- ja tukimekanismeille;

21. kehottaa Sudanin naapurimaita avaamaan rajansa sudanilaisille pakolaisille sekä EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään nopeasti hätäapurahoitusta Sudanissa ja naapurimaiden pakolaisleireissä toteutettavia humanitaarisia toimia varten;

22. nostaa esille vakavan riskin siitä, että Sudanin konflikti leviää muille haavoittuville alueille, kuten Afrikan sarveen ja Saheliin, ja on erittäin huolissaan Sudanin kriisin vaikutuksista Eurooppaan suuntautuvan laittomaan muuttoliikkeeseen;

23. kehottaa neuvostoa ja komissiota pitäytymään EU:n sitoumuksessa antaa Sudanille ja koko alueelle 273 miljoonan euron edestä humanitaarista apua ja lisäämään sitä sekä kehottaa varmistamaan, että varat saavuttavat niitä eniten tarvitsevat;

24. vaatii, että kaikkiin Sudanin väestöön kohdistuneisiin rikoksiin syyllistyneet saatetaan viipymättä vastuuseen teoistaan; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan Kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovallan laajentamista koko Sudaniin, riippumattoman oikeusmekanismin perustamista IIFFM:n suositusten mukaisesti ja kansallisten oikeudenkäyntien saattamista tuomioistuimen yleistoimivallan piiriin;

25. tähdentää vastuuvelvollisuuden olevan laillinen ja moraalinen velvollisuus; korostaa, että oikeus ei voi odottaa ja että kansainvälisen yhteisön on toimittava päättäväisesti vastuussa olevien asettamiseksi syytteeseen kansainvälisen oikeuden nojalla;

26. kehottaa tekemään ripeitä, tehokkaita, perusteellisia, riippumattomia, puolueettomia ja avoimia tutkimuksia, jotta syylliset, myös komentoketjuun kuuluvat, voidaan saattaa vastuuseen;

27. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan diplomaattisia toimiaan molempia sotivia osapuolia kohtaan ja käyttämään kaikkia käytettävissään olevia välineitä, jotta voidaan varmistaa kaikkien vastuuvelvollisuusmekanismien pääsy alueelle, reagoida kiireellisesti vakaviin ihmisoikeuksiin ja kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen kohdistuviin rikkomuksiin Sudanissa ja saattaa näihin rikkomuksiin syyllistyneet tahot vastuuseen teoistaan;

28. korostaa, että EU:n nykyiset rajoittavat toimenpiteet ovat tärkeitä mutta ne eivät selvästikään riitä pysäyttämään käynnissä olevia julmuuksia; kehottaa siksi syventämään ja jatkamaan diplomaattista toimintaa erityisesti Afrikan sarven alueelle nimitetyn EU:n erityisedustajan Annette Weberin välityksellä sekä toteuttamaan vastuuvelvollisuuteen liittyviä konkreettisia toimenpiteitä, jotka kohdistuvat sekä rikosten tekijöihin että niihin osallisiin kaikkialla maailmassa; kehottaa lisäksi nimittämään EU:n Sudanin-erityislähettilään, jolla on vahvat valtuudet koordinoida EU:n toimia, pitää yhteyttä alueellisiin kumppaneihin, helpottaa diplomaattista toimintaa ja varmistaa johdonmukainen tuki Sudanin kansalaisyhteiskunnalle, ihmisoikeuksien puolustajille, toimittajille ja demokraattisille toimijoille;

29. kehottaa EU:ta soveltamaan EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän mukaisia kohdennettuja pakotteita RSF:n ja SAF:n keskeisiin komentajiin, mukaan lukien kenraalit Abdel Fattah al-Burhan ja Muhammad Hamdan ”Hemedti” Dagalo ja heidän verkostonsa, sekä rahoittajiin ja ulkopuolisiin mahdollistajiin, jotka ovat vastuussa kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakavista loukkauksista;

30. kehottaa neuvostoa käynnistämään kiireellisesti menettelyn sen arvioimiseksi, täyttääkö RSF kriteerit, joiden perusteella se voidaan sisällyttää EU:n rajoittavia toimenpiteitä koskevaan ”terroristiluetteloon”, ja varmistamaan, että sen toimia koskevaa merkittävää näyttöä tarkastellaan perusteellisesti, ja etenemään EU:n jäsenvaltioiden suorittamaan yksimieliseen nimeämiseen, jos se on perusteltua;

31. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi tehdyn YK:n yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa ja ryhtymään tehokkaisiin toimiin ja tekemään tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kanssa kansanmurhan estämiseksi Sudanissa;

32. vaatii kaikkia konfliktin osapuolia osallistumaan rakentavasti kattaviin tulitaukoneuvotteluihin ja korostaa, että tarvitaan kiireellisesti uskottavaa ja osallistavaa sovitteluprosessia; kehottaa myös kaikkia ulkopuolisia toimijoita, jotka joko suoraan tai välillisesti toimittavat aseita tai antavat taloudellista tukea tai muuta tukea sotiville osapuolille, lopettamaan välittömästi tällaisen tuen ja noudattamaan YK:n asevientikieltoa; panee merkille, että nykyinen asevientikielto rajoittuu Darfuriin, ja kehottaa laajentamaan sitä siten, että se kattaa koko Sudanin;

33. suhtautuu myönteisesti Quad-maiden (Egypti, Saudi-Arabia, Yhdistyneet arabiemiirikunnat ja Yhdysvallat) 12. syyskuuta 2025 antamaan yhteiseen julkilausumaan Sudanin konfliktin lopettamisesta ja muistuttaa, että se on tässä konfliktissa edelleen ainoa tunnustettu sovittelumuoto; ilmaisee tukensa Afrikan unionin ja Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön pyrkimyksille koordinoida kaikkiin osapuoliin kohdistettavaa kansainvälistä ja kahdenvälistä painostusta tulitauon aikaansaamiseksi, humanitaarisen avun perillepääsyn parantamiseksi ja osallistavan poliittisen vuoropuhelun käynnistämiseksi uudelleen yhteistyössä EU:n, Arabiliiton ja Yhdistyneiden kansakuntien sekä muiden kumppaneiden kanssa;

34. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Afrikan unionille, YK:n pääsihteerille, YK:n ihmisoikeusneuvostolle, Kansainväliselle rikostuomioistuimelle ja Sudanin johdolle.